

Relacje partnerskie w małżeństwie

Brzmienie tematu spotkania- „Relacje partnerskie w małżeństwie” może dla niektórych być nieco dziwne, sprzeczne czy kontrowersyjne. Wynika to z faktu, że w życiu społecznym często spotykamy się z używaniem pojęć : „partner” czy „partnerstwo” w odniesieniu do osób pozostających w związkach nieformalnych. Wielu osobom pojęcie „partnerstwo” jawi się jako sprzeczność w odniesieniu do małżeństwa. Skutkuje to też niestety tym, że w niektórych środowiskach partnerstwo bywa postrzegane pejoratywnie, jako zaprzeczenie i zagrożenie dla tradycyjnych wartości rodzinnych. Przypuszczenia takiego społecznego odbioru pojęcia „partnerstwo” zostały potwierdzone a początku spotkania- oczekiwanie na początku dyskusji o związkach nieformalnych. Istnieje jeszcze inny problem z rozumieniem pojęcia „partnerstwo” – jest nim utożsamianie go z równością. Często polega to sprowadzaniu partnerstwa do pracy zawodowej obojga partnerów i/lub równego podziału obowiązków domowych. Celem spotkania było omówienie rozumienia partnerstwa przez uczestniczki spotkania i skonfrontowanie tego z definicjami i opiniami badaczy życia rodzinnego i w efekcie uświadomienie pełnego rozumienia pojęcia „partnerstwo”, niejedno wymiarowo.

Za punkt wyjścia do rozważań na temat rozumienia partnerstwa zostało przyjęte rozróżnienie na dwa jego elementy autorstwa Iwony Taranowicz. Autorka wskazuje, że dwiema podstawami małżeństwa partnerskiego są: egalitaryzm, czyli równa władza i obowiązki małżonków oraz wzrost znaczenia funkcji emocjonalno-ekspresyjnej, czyli pogłębianie się więzi psychologicznej¹. Dyskusja na spotkaniu opierała się na drugim elemencie partnerstwa, jako podstawa do niej zostały wybrane te teksty, w których akcentowany jest ten wymiar. Wynika to z przyjęcia założenia, że jest to aspekt podstawowy- decydujący czy partnerstwo jest rzeczywiście realizowane w danym związku.

W trakcie spotkania przeanalizowano definicje partnerstwa skonstruowane badaczy życia rodzinnego. Krystyna Neugebauer definiuje je jako „trwałą jedność dwojga ludzi, będącą koniecznością, ewolucyjną formą współżycia płci”². Józef Szopiński uważa je za „uzgadnianie wspólnych spraw połączone z respektowaniem wzajemnej specyfiki w sferze emocjonalnej,

¹ Por. I. Taranowicz, *Małżeństwo partnerskie- mit czy rzeczywistość*, „Roczniki Socjologii Rodziny”, Tom III (1991), s. 239.

² K. Neugebauer, *Refleksja historyczno-światopoglądowa*, „Problemy Rodziny” 1986, nr 1(145), s. 11.

intelektualnej i działaniowej”³. Autor ten stwierdza także, że pojęciem synonimicznym do partnerstwa jest więź psychiczna⁴. Natomiast Krystyna Bożkowa i Aldona Sito poprzez partnerstwo rozumieją „wspólne dobrowolne uczenie się i dzielenie odpowiedzialnością”⁵. Autorki te wskazują na swoisty charakter partnerstwa, co oznacza, że każda para może definiować je na swój sposób⁶. Zwraca uwagę na to także Jerzy Witczak, stwierdzając, że ludzie mają różne potrzeby i dla niektórych drogą do spełnienia jest realizacja tradycyjnych ról⁷. Józef Rembowski i Jan Rostowski wiążą partnerski model relacji małżeńskich z procesem deinstytucjonalizacji i wzrostem znaczenia wzajemnych interakcji i ekspresji emocjonalnej⁸. Autorzy ci wskazują, że aby model partnerski był dobrze realizowany ważnym jest, aby małżonkowie posiadali dojrzałą osobowość, mieli świadomość i chęć ciągłego dopasowywania się nawzajem do siebie, a ich komunikacja była szczerą i otwartą⁹. Rostowski zwraca również uwagę, że małżonkowie powinni posiadać „wiedzę psychologiczną dotyczącą funkcjonowania małżeństwa jako swoistego związku interpersonalnego”¹⁰. Model partnerstwa jest więc trudny w realizacji, na co wskazują również Józef Szopiński¹¹, Mikołaj Kozakiewicz¹² i Jerzy Witczak¹³.

Przeanalizowane różne sposoby ujmowania pojęcia partnerstwo dały podstawę do dyskusji na temat sposobów jego rozumienia w społeczeństwie oraz charakteru współczesnych relacji małżeńskich.

³ J. Szopiński, *Synonimem- więź psychiczna*, „Problemy Rodziny” 1986, nr 1(145), s. 35.

⁴ Por. Tamże.

⁵ K. Bożkowa, A. Sito, *Odpowiedzialność z wyboru*, „Problemy Rodziny” 1986, nr 1(145), s. 32.

⁶ Por. Tamże.

⁷ Por. J. Witczak, *Partnerstwo w małżeństwie*. Część II, „Problemy Rodziny” 1984, nr 5 (137), s. 6.

⁸ Por. J. Rembowski, J. Rostowski, *Trudności i zagrożenia (z problematyki psychologicznej modelu małżeństwa partnerskiego)*, „Problemy Rodziny” 1986, nr 1(145), s. 12.

⁹ Por. Tamże, s. 13, s. 15, s. 17.

¹⁰ J. Rostowski, *Zarys psychologii małżeństwa. Psychologiczne uwarunkowania dobranego związku małżeńskiego*, Warszawa 1987, s. 12.

¹¹ Por. J. Szopiński, *Synonimem- więź psychiczna...*, s. 35.

¹² Por. M. Kozakiewicz, *Próba syntezy (refleksje na podstawie lektury wypowiedzi nadesłanych na prośbę redakcji i zamieszczonych w tym numerze. Temat: partnerstwo we współczesnym małżeństwie)*, „Problemy Rodziny” 1986, nr 1(145), s. 49.

¹³ Por. J. Witczak, *Partnerstwo w rodzinie*. Część I, „Problemy Rodziny” 1984, nr 4 (136), s. 26.